

ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

-обавезна садржина- свака рубрика мора бити попуњена

(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику, а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовao комисију 30.11.2017, декан Факултета техничких наука на предлог Наставно-научног већа и Катедре, решење број 012-199/41-2017</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>1. Др Јелена Атанацковић Јеличић, редовни професор, Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија, 25.09.2017. године, Факултет техничких наука, Нови Сад (председник комисије)</p> <p>2. Др Милица Костреш, ванредни професор, Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија, 25.09.2017. године, Факултет техничких наука, Нови Сад (члан)</p> <p>3. др Милена Кркљеш, ванредни професор, Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија, 17.11.2016. године, Факултет техничких наука, Нови Сад (члан)</p> <p>4. др Душан Гордић, редовни професор, Енергетика и процесна техника, 01.03.2012. године, Факултет инжењерских наука Крагујевац, (члан)</p> <p>5. др Дарко Реба, ванредни професор, Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија, 25.02.2013. године, Факултет техничких наука, Нови Сад (ментор)</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Схахран Фарај Абдрахман</p> <p>2. Датум рођења, општина, држава: 28.01.1982. Гарабулли – Либија</p> <p>3. Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду, Архитектура и урбанизам, Дипломирани инжењер архитектуре – мастер</p> <p>4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија 2013. Архитектура и урбанизам</p>

5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране:

6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

**ИСТРАЖИВАЊЕ ИНДИВИДУАЛНОГ СТАНОВАЊА У ЛИБИЈИ
(STUDY OF INDIVIDUAL HOUSING IN LIBYA)**

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикана и сл.

Докторска дисертација под насловом "Истраживање индивидуалног становања у Либији", кандидата Схахран Абдрахмана изложена је у 9 поглавља на укупно 189 страница писаног текста. Наслов, општа документација, садржај рада и резимеи дати су на укупно 8 страна испред основног текста. Дисертација садржи 145 слика и једну табелу.

Структура рада је следећа:

1. Увод (стр. 1-9)
2. Индивидуално становање (10-22)
3. Традиционална исламска архитектура у арапским земљама (23-33)
4. Студија случаја традиционалне и савремене архитектуре индивидуалног становања (34-59)
5. Информације о Либији (30-74)
6. Културни, друштвени и религијски утицаји на становање у Либији (75-98)
7. Критеријуми за валоризацију либијских кућа (99-103)
8. Студија случаја три региона у Либији (104-177)
9. Закључак и препоруке (178-185)
10. Литература (186-189)

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Поглавље 1: Увод

У уводу су дефинисани предмет истраживања и полазна становишта, описани мотиви и циљеви истраживања, те изнете хипотезе. Извршена је анализа претходних истраживања и јасно објашњена примењена методологија, као и могућност примене очекиваних резултата.

Поглавље 2: Индивидуално становање

Друго поглавље представља теоријско полазиште у изучавању предмета истраживања индивидуалног становања. У њему се анализирају основне теме које су везане за ову специфичну типологију архитектуре која заузима највеће просторе у савременим градовима. Приказани су и истражени примери кућа које су пројектовали значајни архитекти двадесетог и двадесет првог века, што треба да допринесе адекватнијем формирању критеријума за валоризацију.

Поглавље 3: Традиционална исламска архитектура у арапским земљама

У овом поглављу обрађују се теме које су везане за архитектуру арапских земаља, са посебним освртом на становање у Либији. Анализирана је традиционална архитектура арапских земаља, климатски утицаји, материјали који су коришћени током историје грађења индивидуалних кућа, социјални и културни фактори, односи са суседним објектима, термални комфор кућа у специфичним климатским утицајима, као и организација становања око унутрашњег дворишта.

Поглавље 4: Студија случаја традиционалне и савремене архитектуре индивидуалног становања

У овом делу дисертације анализирани су традиционалне куће у суседним арапским земљама као што су Тунис, Сирија и Египат. Овде су истражени климатски и социјално – културни аспекти који утичу на градњу и коришћење индивидуалних кућа у региону који несумњиво спада у један од најстаријих у свету, због чега је становање у њему повезано са бројним искуствима и традицијама које су се формирале у дугом временском периоду. Поређење и валоризација индивидуалних кућа у наведеним земљама омогућило је адекватно успостављање ставова и критеријума за анализу кућа у Либији.

Поглавље 5: Информације о Либији

У овом поглављу се анализирају основни географски, климатски, социјални и други аспекти Либије, као државе у којој постоје три различита региона. Први је медитерански под утицајем средоземног мора, други је пустињски који заузима највећу површину, док је трећи планински у којем владају другачији услови.

Поглавље 6: Културни, друштвени и религијски утицаји на становање у Либији

Овај део рада је најважнији за формирање праве слике о утицајима који дефинишу становање у специфичном региону. Анализира се сам концепт дома – становања, идентитет и значење које се везује за поједине културне и религијске обрасце, затим социјална структура и хијерархија у исламском друштву, односи мушкараца и жена чија се специфичност директно огледа у организацији сваког дома, термин приватности који у исламској култури има велико значење и утицај на свакодневне активности становника. Посебно су у овом поглављу анализирани традиционалне али и савремене куће изграђене у Либији.

Поглавље 7: Критеријуми за валоризацију либијских кућа

Ово поглавље намењено је синтези свих истраживања на тему индивидуалног становања у Либији, што се огледа у формирању критеријума за анализу одабраних примера. У критеријуме су уврштени сви најзначајнији аспекти који имају утицај на грађење, коришћење и одржавање индивидуалних кућа. у првом реду то је урбана ситуација, затим климатски и културни фактори, преко теме приватности, структуре, материјала, фасада, унутрашње организације, употребе крова и отвора. На основу установљених критеријума су анализирани одабрани примери у наредном поглављу.

Поглавље 8: Студија случаја три региона у Либији

Овај део рада је најзначајнији самим тим и његов најобимнији део, јер су у њему анализирани бројни примери индивидуалних кућа које се налазе у регионима Либије. Типови који су анализирани су веома различити и по својој позицији у насељима, морфологији и времену изградње, тако да има кућа старих и преко 2000. година, оних који су у збијеним урбаним структурама окружени са све четири стране суседним објектима, укопаним земуницама, као и савремених примера грађених новим материјалима увезеним из других држава.

Поглавље 9: Закључак и препоруке

У последњем поглављу јасно су формулисани и систематизовани закључци истраживања, дефинисане препоруке за пројектовање и грађење индивидуалних кућа у Либији, предложени правци даљих истраживања, те истакнут научни допринос дисертације.

Након основног текста дисертације, дат је приказ извора коришћених у истраживању и формулисању текста дисертације. Кандидат је у раду користио изузетно широк спектар научних и стручних публикација које обухватају тематику индивидуалних кућа и становања. Попис илустрација, табела и графикана, омогућавају једноставнији преглед дисертације.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са ISI листе односно са листе министарства надлежног за науку када су у питању друштвено-хуманистичке науке или радове који могу заменити овај услов до 01. јануара 2012. године. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

M23 - Shahrn A., Reba D., Krklješ M. (2017):

Thermal comfort, Adaptability and Sustainability of Vernacular Single Family Houses in Libya, Tehnički vjesnik/Technical Gazette Vol. 24/No. 6, ISSN 1330-3651, Online: ISSN 1848-6339, објављен 06.12.2017. године, IF (2015)= 0,464

M53 – Shahrn A, " SUSTAINABLE ASPECTS OF VERNACULAR SINGLE FAMILY HOUSES IN THREE REGIONS IN LIBYA" Jordan Journal of Mechanical and Industrial Engineering Hashemite University Zarqa 13115 Jordan

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Очекивани резултати дисертације "Истраживање индивидуалног становања у Либији" је детаљна анализа, валоризација и класификација индивидуалног становања у овој медитеранској држави, које није до сада довољно обрађено у литератури. Ова тема потпуно је неистражена и непозната на нашим просторима. Искуства грађења ове архитектонске типологије у специфичним условима, свакако да ће омогућити увид у један другачији начин грађења кућа, нарочито данас када се потребе за енергетском ефикасношћу објеката постављају као један од важних приоритета и када искуства живота у захтевним климатским условима, могу да укажу на системе и концепције веома поучне за савремено грађење. Примена резултата дисертације налазе се у пољу архитектонског и урбанистичког пројектовања, као и у све актуелнијим областима енергетске ефикасности и пројектовања енергетски пасивних кућа, јер највећи број анализираних примера припада баш тој типологији индивидуалног становања. Анализиране куће, највећи број њих, у дисертацији припада типу пасивних кућа, које и данас адекватно функционишу без савремених инсталација, јер су грађене у периодима када оне нису постојале, самим тим нису им били потребни необновљиви енергенти који се користе у савременом грађењу. Ова искуства грађења и функционисања кућа у екстремним климатским условима који владају у појединим регионима Либије, свакако могу да буду инспирација за пројектовање и у архитектури и на нивоу урбаних структура у савременим градовима.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

На основу анализе докторске дисертације "Истраживање индивидуалног становања у Либији", Комисија утврђује да је дисертација урађена систематично, добро структурирана, прецизно написана и поткрепљена квалитетним прилозима, нарочито оних које је кандидат самостално истраживао на терену снимањем објеката и поређењем њихових најзначајнијих карактеристика. Коришћен је сложен методолошки апарат, примерен комплексности проблематике, а тумачење добијених резултата је прегледно и јасно, те је оцена начина приказа и тумачења резултата истраживања веома позитивна. Рад је проверен у софтверу за детекцију плагијаризма *iThenticate*, што је обавеза сваког доктората на универзитету у Новом Саду.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Комисија закључује да је докторска дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме ове докторске дисертације.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе

Дисертација садржи све битне елементе изложене у логичном следу који је дефинисан садржајем одобрене пријаве, а који су неопходни за позитивну оцену дисертације.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци

Докторска дисертација "Истраживање индивидуалног становања у Либији", представља допринос:

- као истраживачки рад у којем су свеобухватно размотрени и међусобно повезани утицаји грађења најраспрострањеније архитектонске типологије – индивидуалног становања у Либији, чиме је омогућено формирање утемељених ставова о савременом пројектовању на принципима традиционалне и вернакуларне архитектуре;
- као аналитички и синтетички базирана студија индивидуалног становања у три различита климатска и географска региона у Либији, чиме је дат прилог формирању базе истраживања конкретних индивидуалних кућа на различитим локацијама, грађених традиционалним материјалима, што до сада није рађено у контексту арапских земаља;
- кроз дефинисање критеријума за истраживање и анализу специфичне архитектонске типологије, али и препорука за побољшање методологије истраживања индивидуалних кућа, као и конкретних мера за њихову имплементацију, што отвара могућности за примену у пројектантској пракси са циљем креирања виталнијих, одрживијих, и енергетски ефикаснијих кућа које буду пројектоване у специфичним климатским условима;
- кроз ревалоризовање традиције и искуства вернакуларне и традиционалне архитектуре арапских земаља у пројектовању, што Комисија сматра најзначајнијим оригиналним доприносом дисертације.

4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања

Комисија није уочила недостатке који би утицали на резултате истраживања и укупни квалитет дисертације.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:

На основу укупне оцене докторске дисертације, која узима у обзир остварене циљеве, примењену

методологију, научни и стручни допринос истраживачког рада, те објављене резултате, Комисија, са задовољством, предлаже Наставно-научном већу Факултета техничких наука и Сенату Универзитета у Новом Саду да прихвате докторску дисертацију **"Истраживање индивидуалног становања у Либији"** кандидата **Схахран Абдрахмана** и да му се одобри јавна одбрана.

НАВЕСТИ ИМЕ И ЗВАЊЕ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Јелена Атанацковић Јеличић, редовни професор, председник

др Милица Костреш, ванредни професор, члан

Др Милена Кркљеш, ванредни професор, члан

Др Душан Гордић, редовни професор, члан

Др Дарко Реба, ванредни професор, ментор

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.